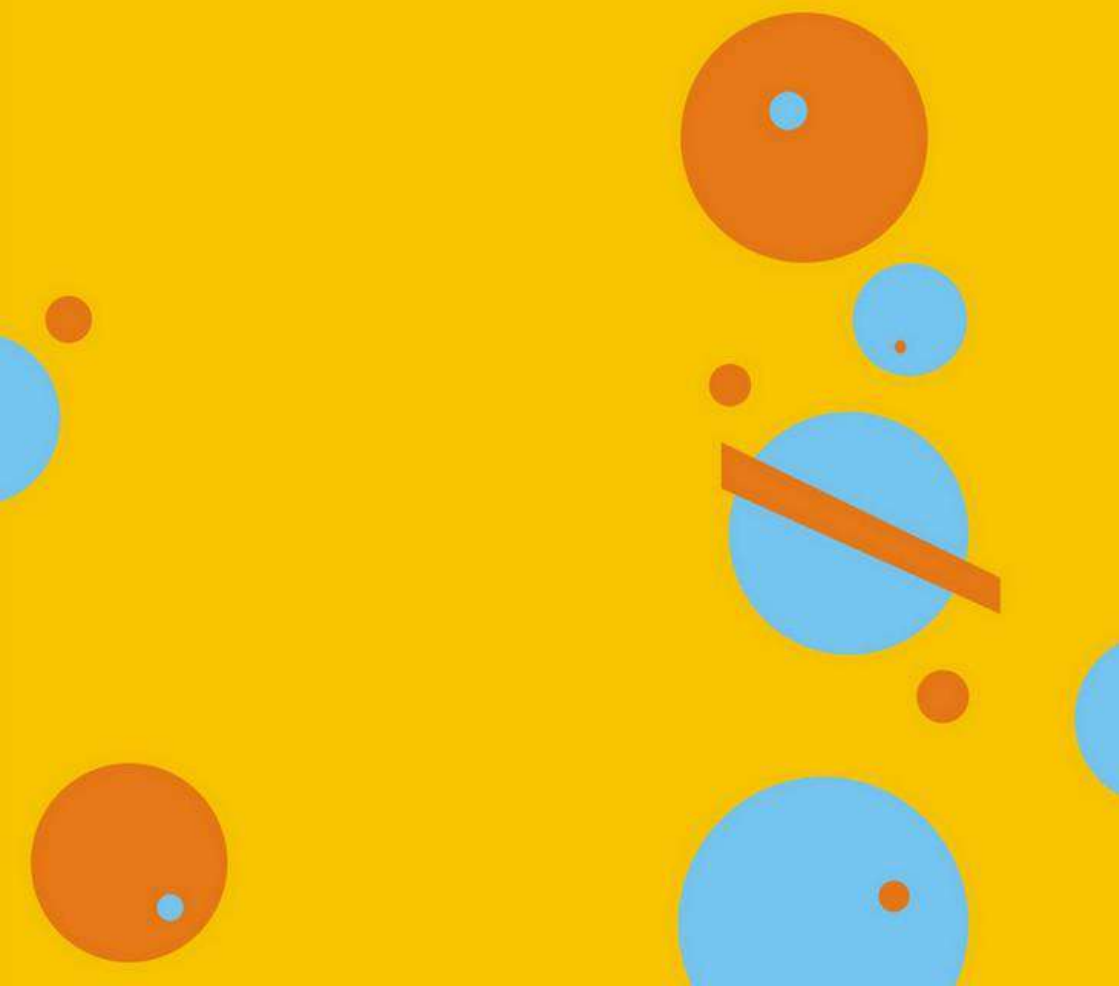

láska/drzost
vitja/baruch

láska/drzost

vitja/baruch

terezii

vitja baruch (*1978)

poetický pragmatik, ne-vypravěč,
fantasta, plachý obrazoborec,
duševní hédonik, tulák, čtenář,
veterán četných střetů, hodnotový relativista,
svobodný, bezdětný a šťastný

<http://about.me/vitja.baruch>

vitja baruch, 2010
vydal: goliart a bozo.cz

ISBN 978-80-87536-04-9

I. kapitola – jak Rigo ztratil a našel svobodnou vůli

Rigo sedí v kavárně.

Vlastně to není kavárna, nýbrž kafetérie, jeden z těch podniků na hlavních třídách s očesaným sortimentem, vysokými cenami a domýšlivě ztvárněnými piktogramy toalet. Rigo rozhodně nepředstavuje typického zákazníka, pouze podcenil sychravé počasí, které do města vtrhlo znenadání, a chlad ho nadobro udolal, právě když míjel naleštěný výklad podniku.

Pomaloučku v něm roste podezření. Jako omámený sáhne po lístku s nabídkou, která je sice chudá, ale zato plná poetických zdvořilostí, na titulní straně se skví logo sítě. Je to tak. Jako by mu vrazili třísku pod nehet. Přesně tak. Dominantou loga je hrnek, z něj se line kouř, oblak páry, který také zastupuje aroma, což společně tvoří komfortní **dokonalost** – a tato dokonalost jej přemohla, když byl sám nedokonalou vyzbrojen proti nepříznivému počasí.

Rigo se šitlivě otřese. Nechal se polapit. Přítomnost je **zmanipulovaná**. To, co se nyní děje, nepochází z jeho vůle – a o vůli zde půjde především – proto se raději vraťme tam, kde ještě vůle měla svou moc. Vraťme se před kavárnu, když Rigo mířil kamsi.

Kamto?

Třeba do kina. No ale nepřijde o začátek, když vysedává nad kávou? To je pravda... tak snad raději do galerie, tam se na začátcích tolik

nebazíruje. Dobrá! Šel do galerie ukrást obraz. Nevykračoval do oficiální nóbl instituce, vybral si menší galeričku, tedy práci nikoli pro galerku, ale amatéra. Nechce krást, jen odnášet. Nepase najisto po konkrétním kuse, stačí mu libovolná věcička. Neplánuje zločin, nýbrž akt, jímž chce cosi vyjádřit a podotknout na adresu umění. Rozumějte: mohutný a nepřehlédnutelný **Akt** – třebaže jeho výsledkem bude prázdno a absence. Nezasvěcený pozorovatel by nedokázal rozlišit mezi krádeží a Rigem zamýšleným Aktem, protože obojí – nazíráno nezávislou perspektivou – působí identicky. Rozdíl je ale v intenci. Uvnitř. V duši skutku!

Uff, cože? Skutek může mít duši? Proč si dílka v galerii jen tak neprohlédne?

To je celý on, jistě by vám opáčil, že prohlížet svede každý. Samozřejmost a rutina totiž popírají vůli. Ale **Akt**, který bezprecedentně zachází s okamžikem, překypuje drzostí a odvahou, si naopak žádá obrovskou dávku vůle. S vůlí roste vědomí a tím mohutní celá bytost. Cesta skrze Akt je cestou posilování duše; jako jiní navštěvují posilovny, Rigo vyhledává Akty!

Ach! Minulost je trošičku zatemněná, odvažme se říci i blouznivá. Bude snad lepší přijmout Riga takového jaký je, nepátrat v dřívějších záměrech, začít kavárnou, v níž se neocitl zcela z vlastní vůle, zato však vlivem moci, která je jasně čitelná. A pokud je vliv čitelný, může být z celku odečten, a tak získáme opět situaci **ryzí**.

Rigo tedy prodlévá v kavárně, aby si dopřál kousek tepla. Nic víc v tom nehledejme.

Já, Rigo, podmět za všech okolností, uskutečňuji předmět – sezení. Já sedím. Jak prosté. Provádím gramaticky správnou činnost. Věta

dává smysl, a tak i můj čin musí mít smysl. Stačí se jen chovat gramaticky správně a ostatní přijde samo, libuje si Rigo.

Celá eskapáda je za ním. Hladce absolvoval nezbytné procedury s obsluhou, zvolil z nabídky chuťově korespondující produkt, zaplatil a našel optimální sezení. Teď se nehýbe, neodvažuje se ani napít, aby neporušil křehkou rovnováhu ustanovenou mezi jím a bezprostředním okolím.

II. kapitola – nauka o duchovnu

Rigo v kafetérii usrkává čaj. Povedlo se mu zabrat místo u okna s výhledem do rušné křižovatky. Ven se ale nedívá, obrátil svou pozornost dovnitř – aby nedošlo k nedorozumění: nikoli do duše, ale do kafetérie. Pokud bychom chtěli jítřit fantazii, dalo by se říci, že obrátil pozornost k duchu podniku. Dívá se po obsluze, po zvucích strojů a obláčcích páry, po krocích, vůních, barvách a pohybu samém. Po hostech: Shromáždění u stolečků nad kávou, všichni pěkně pohromadě, **znějí**, **znějí**, **znějí**, **znějí**, jako vedlejší produkt jiné činnosti, jako když nad továrnu stoupá kouř. Desítky kmitajících úst v každé sekundě rozechvívá vzduch. Pronášení slov se zdá být nejméně náročnou lidskou činností. Kolika hrdlům a gestům asi dokáže naslouchat souběžně? Kolik nicotných významů do sebe pojme?

Klopí uši, těká pohledem, aby mu nic neušlo. Absorbuje každou slabiku i posunek. Hlava mu přechází. Věty načaté u jednoho stolku a dokončené u dalšího. Gesto pozměněné jiným gestem. Kmitající brady, artikuluující rty, modulující jazyky, hbité ruce. Celá skrumáž k němu doléhá jako tamtamy při obskurním rituálu.

Náhle ho ta suma výřečnosti zhypnotizuje, srazí ranou na kolena. Má pocit, že blouzní! Že se přiotrávil kusými sentencemi, jimž scházel obsah, nafouknul se prázdnotou, plynatostí, jako dobytče z vlhké píce. Jako by se jeho smysly přeladily na jinou frekvenci, na jinou hladinu člověčenství, kde je zcela osamocen. – Chce, ale nedokáže rozumět. Snaží se, ale nejde to. Stačí mu málo! Nikde mezi tou struskou nenalézá celistvé slovo, ba ani srozumitelnou

slabiku, jen graduující hřmění, šum, skřípění, prach tónů, rez melodií, avšak nic, co by připomínalo řeč. Všechny ty tváře společně stavějí omračující zed' lomozu. Jeho panika se stupňuje s délkou odloučenosti od lidského společenství. Přemáhá chuť vykřiknout, ržáním jasným a nenadálým proniknout zpět do pospolitosti. Vykřiknout, obrátit k sobě pozornost a skrz upjaté pohledy se připoutat k ostatním – alespoň pohledem, když už ne obsahem.

Už už se v Rigově retní čáře formuje díra, z níž by vyšel skřek, když k němu dolehne zcela jasná a konkrétní věta: **-Líbí se mi tamten tatínek.**

Rigo se omámeně a úlevně ohlédne po hlase, který náhle nastolil řád a vysvobodil jej ze zmateného řečiště řečnosti. Je to **žena** a je **spanilá**. Ještě pořád ukazuje na partnerský pár se čtyřletou holčičkou, jehož se věta týkala.

III. kapitola – vysoké/nízké

Rigo nedokáže od ženy odtrhnout zrak. Pohled na ni vytěsnil všechny předchozí děje i vjemy, zůstala pouze ona: čaro-ňadrná. Má sice po boku muže, ale na něm Rigovi nesejde. Mnohem více ho drásá, jak ta žena stále pokukuje ke stolu s tatínkem a stále tím přikrmuje pronesená slova. Prostor je plný toho jejího **líbení** k cizímu tatínkovi, jenž nemá ponětí, že si jej kdosi přivlastňuje! Proč zrovna on, který je vysemeněn, zakořeněn?! Proč Rigo není objektem ženi-na Líbení!?

Tatínek si čte noviny, ani ho nenapadne, že se jej zmocňuje cizí touha, že se s ním zachází v představách, smyslech i citech. Dcerka ohryzává čokoládovou koblihu, maminka upíjí cosi ze šálku a zjihle ji pozoruje, jako by v ní viděla vlastní dětství. V kafetérii začíná být přeplněno. Neopětované, nepřijímané Líbení se tísnivě hromadí všude kolem a s převažující mocí utlačuje v samém zárodku Rigovu touhu, která by se chtěla vymrštít nad ono proklaté, ale přesto inici-ační Líbení a zaujmout ženu. Nezbývá, než aby si příjemce převzal, co mu náleží, jinak Rigovu tužbu zcela zadusí.

Rigo se přitočí ke stolu mladé rodiny, dotkne se tatínkova ramene a diskrétně mu vyloží: -Pane, jste líben!

-Jakže!? pozvedne otec překvapeně obočí.

-Naprosto obyčejně, odvětí Rigo. -Prostě Líben! Líben! Líben!

-Ach tak, zmizí tatínkovi nevráživá vráska. -Jistěže jsem. Svou ženou a dcerou.

-Vůbec ne! Ty vás berou zcela samozřejmě. Kýmsi jiným jste intenzivně líben!

-Asi vám nerozumím, odtahuje se rozpačitě tatínek a vysvětluje teď už hlavně zbystrivší ženě.

-Nedělejte se prostším, než jste! přikáže Rigo. -Copak to nevidíte, necítíte! Jste tak protřelý lhář, že dokážete ignorovat, co zde téměř vytlouká okenní tabulky!?

Dcerka hned v úvodu rozhovoru odložila koblihu a počala klouzat zrakem střídavě po otci a Rigovi, mrkajíc přitom svými řasnatými víčky, která nemohla zdědit ani po otci, ani po mamě.

-Líben. Líben. **Líben!** vyhrkne nečekaně děvčátko do otcova úžasu a opakuje se stále větším gustem.

-Líben! Líben! Líben! přidá se Rigo a povznese její volání ve sbor, chór. Už dva hlasy zvěstují tu do očí bijící pravdu. Už to není konfrontace dvou mužů, ale skandování davu, který nepřišel vyjednávat, ale obžalovat!

-**Líben! Líben! Líben!** tetelí se děvčátko zajíkávě tou formulí, kterou jí činí radost vyslovovat.

-Líben! Líben! Líben! hřmí svým svědectvím Rigo.

-**Líben! Líben! Líben!** deklamuje ozvěnou holčička, až se jí rozpletou copánky.

-**Přestaň!** okřikne otec dceru.

-Na sebe křičte! Lhostejně si tady sedíte a necháváte se líbit, zastane se Rigo děvčátka. -Kdosi vám olizuje duši, ale vám je to jedno. Jste zcela bezcitný: Bezcitný k sobě, protože necítíte, co je určeno výhradně vám. Bezcitný k nám, protože nás necháváte dusit tím Líbením!

-Kdo to je? freneticky vyjekne.

-Nemohu! Musíte na to přijít sám!

Ticho! pomyslí si a pocítí Rigo.

Ach, jak výsostné ticho jsem nastolil pod zdejšími krovy.

Zraky všech hostů i personálu se upírají k epicentru dění.

Úžas se perlí ve tvářích zvědavců, napjatě vyhlížejí pokračování.

Chod podniku zadržl nehybným zíráním.

Je to chrám!

Soustředěné očekávání každé další sekundy dává času rozměr a posvátnost.

Povznesli jsme chvíli na událost.

Proměnili jsme ji úžasem v **Akt!**

Kéž by jen trvala nekonečně a my nebyli odstaveni od prsu slasti.

-Čubičko frivolní! a pleskneacka o tvář ženy, která pronesla slova o líbení a tatínkovi.

-Touhy pičko nenažraná! a pleskne druhá. -Copak tě neuhlídám! Nestydíš se takhle vedle mě! Kurvičko chlemtavě lačná!

To druh, doprovod, známý, kolega, tedy bytost lidská s varlátky, jež doposud klidně odpočívala v těsné blízkosti sedáku, vyletí (muž i varlátko). A řeže ženu. Pleská ji oběma stranami dlaně. Účelnost a maximální využití pohybu jsou Rigovi velmi sympatické.

Tatínek (v očích dcerky), otec (v očích manželky), muž (v očích svých) se jako první v kafetérii pohne a zasáhne do děje: -Dost. Nechte toho! křičí. -Nic se přece nestalo! Jen klid!

Jeho **mužná** slova s náznakem akce pár odstaví od rvačky. Všichni sledují, co udělá, proto odvážně pokračuje: -Násilí není třeba. Jsem tu s manželkou a dcerou. Vaši partnerku dnes vidím prvně.

Druh, partner, přítel – zkrátka agresor – tatínka zpraží: -O vás vůbec nejde, vy nezajímavá, necitelná, otupělá nulo! Co se do toho vůbec pletete! Hled'te si svého žvance! -To on! vystřelí prstem na Riga. -To on! To on! To on! vztekle prská, jeho sliny však až k Rigovi nedolétnou, žalostně izolovaná deklamace působí nedůvěryhodně. Schází mu další hlas, tak jako před chvílí pomohla holčička sborově usvěd-

čít tatínka z Líben. Agresor si však absenci spojenců vynahradí silou hlasu: **-To on! To on! To on!**

Pohledy Riga a ženy se poprvé setkají.

IV. kapitola – o velkolepé zteči bez vítězů a poražených

Pohledy Riga a ženy jsou protnuté, vpíjející se, hmatatelné; jelikož jsou usvědčeni, nemusejí si brát servítky. Hleděli by na sebe mnohem déle, kdyby mezi ně nevpochozovala armáda personálu, která po otálení zformovala bojeschopný pluk v počtu čtyř duší v čele se šéfem směny, aby konečně nastolili cosi – zřejmě svou vůli – na místě, jež mají právo, více než kdo z hostů, považovat za své území.

Útvar, co nic nepřipomíná a je rozplizlý nedostatkem morálky a chuti angažovat se v cizím sporu, se nechotně vtrousí do vzdušného prostoru Riga a ženy.

-Prosím, opusťte naši restauraci! požádá plačtivě generál odboje, zástupu nezástupu, **šiku nešiku**, přitom ledabyly drží lžičky na café latté. Svírá tu lžičku, jako by byl právě vyrušen od kávy a v rozrušení ji zapomněl odložit. Ale ta lžička je **zbraň**. Pokud si nechtěl vzít nůž, nenašel v kalupu nic jiného. Je trochu směšný. Sama lžička je sice **šik**, štíhlá a elegantní, ale v **nešikovné** situaci.

Přínejmenším je podle lžičky ihned poznat, kdo je velitelem oněch pěšáků, protože ostatní jsou prostoráci. Kaprál je směšný před agresorem, před hosty, před svou žoldnéřskou sebrankou, která by se rozutekla při prvním hrubém slovu. Všichni to tuší. Ale Vedoucí směny má **plán**. Plán dalekosáhlý, který přesahuje aktuální situaci. To je však zároveň i hlavní slabinou plánu, jelikož začíná až o několik dnů později. Velitel pomýšlí, jak mu hrdinné jednání bude doložkou při žádosti o zvýšení platu: podepře své škemrání **skutkem**, přičinlivě se zaštití příběhem loajality, který bude

umět vylíčit s nebývalou přesností pro dramatický detail. Tak se Vedoucí směny vrhl po hlavě do řešení zmatků, aniž by tušil, co vlastně udělá, polapen vidinou růstu životní úrovně, pokud mu ovšem nebudou zlámány hnáty.

Naléhavá slova Vedoucího směny uvízla v hutné atmosféře. Je ne-reagován a navíc ještě s tou lžičkou mezi prsty. Zřetelně si uvědomuje dvojitou potupu, proto se čím dál usilovněji tváří, že vážně vstal nasupeně od kávy, předstírá, že lžice není zbraň, a tudíž netřeba hned troubit na zteč. Ale úplně s prázdnýma rukama se neodvážil, prázdné ruce se totiž samy začnou svírat do pěsti, a to vyjednávání neprospívá. Tak tam stojí se lžičkou, která není zbraní ani lžící, ale čímsi **přechodným**, co se teprve transformuje **nadcházející** událostí.

Jen tak mimochodem tu dlouhou elegantní lžičku na café latté rozkýve mezi prostředníkem, ukazovákem a palcem. V kavárně se nic nehýbe, až na tu lžičku a vnitřní orgány. Lidé se vzdali pohybu a jednání na úkor nádobí, které výstrahu vyjadřuje za ně. Zdá se, že se už už musí něco stát. Musí. Jako by kmity navíjely lano, na němž přivlečou onu očekávanou událost.

Agresor se pomalu otáčí (lžička zakmitá ryčněji) (personál se nepatrně odtáhne) a zavelí: -Pojd! Žena se bez otálení podvolí, společně s mužem vyklouznou ven koridorem udivených hostů a úspěchem povzbuzeného personálu. Kult rodinné pohody vštěpovaný masám marketingovým oddělením sítě kávových náleven vzal lehce za své. Dnes zde nečekaně vyhřezla bojovnost jako kýla. Nu což, to asi bude tou kávou: dodá tělu energie, že pak neví, co s ní. Rigo nechá čaj (ovocný) čajem, pozná, že zde o něj také nestojí. Jen ho mrzí, že se na něj žena při odchodu nepodívala. Ani nezná její jméno.

V. kapitola – symbolika a nahodilost

Ráno následujícího dne Rigo sotva dokáže vstát z postele. Po noci plné trýznivých snů, kdy byl pořád vzhůru, je malátný a podrážděný. Sesbírá poházené šaty, urovná knihy, umyje nádobí, setře prach a vyluxuje, v naději, že tím nastolí stejný řád a harmonii i v sobě, avšak na konci úklidu jej čeká stejně šírající neklid – stal se mu náladou a určením. Celistvý, hutný a kontinuální pocit táhnoucí se odevšad a všude, bezbřehá monotónnost stavu, v níž vězí jako ztroskotanec na ostrově o několika metrech; může zde čekat na smrt, anebo skočit do vln. Rázuje pokojem a kdykoli v zrcadle probleskne jeho obličej, lekne se. Žádostivost! Obavy! Žárlivost! Tíseň! Úzkost! Nenaplněnost!

Vyrazí ven, divže v předsíni nesrazí polici. V běhu se nasouká do svetru, až na ulici si zapíná kabát. Čepici a rukavice, jež ho včera stály vůli, nechal opět doma. Je rozpálený – citem. Přesně ví, co musí, bytníci přesvědčení ho švihá přes lýtka a popohání. Utíkej, Rigo! Utíkej! Žeň se za čubou! Třeba ti dá svlažit čumák! Rigo zadýchaně dosáhne místa, kde ji naposled spatřil. Zadýchaně? I to podívejme, holobrádek! Úkol je teprve před ním a on už je udýchaný!?

Nahlédne skrz okna kafetérie. Uvnitř jako by zakysl čas: skoro stejný počet hostů a složení společnosti, podobné šaty kopírující trendy letošní zimy a v neposlední řadě i stejné řeči. Odváží se dovnitř. Nemá žízeň ani jiné přání, jež by mohl personál uspokojit. Tělem i citem se pietně noří do prostoru, kde ho prvně přepadla! Ritus v chrámu již dávno skončil, avšak žádostiví vždy naleznou drobtý. Tady se zrodila: ve vůni kávy, v sykotu páry a v křoupání croissantů.

Přemůže ho sentiment a jako amen za mší, která skončila dřív, než došlo k duchovnímu propojení, pronese amen za lásku, která dosud nedošla naplnění: **Líben!**

Personál se nevinným a pro ně neurčeným pokynem zarazí. Slovo nemířilo k nim, přesto zmrzli v načatém pohybu, zděšení vzpomínkou na včerejšek. Chlupy se jim ježí z toho nechtěného nasazení a hned je napadne – přestože jinak nejsou vůbec důvtipní – že se na jejich lokál snáší lavina cílených provokací. Strach ty malé lidičky zvětšuje. Škoda, že jej Rigo nezaznamenal, byl by na sebe pyšný; nevnímá ve stejné sféře jako personál kafetérie, vychází totiž vstříc lásce, která je kdesi mimo zdejší zdi.

Rigo opustí kafetérii. Ulice. Obchody. Auta.

No tak!

Psi. Lidé. Děti.

No tak!

Hluky, puchy, pohyb.

No tak!

Stojí přesně na místě, kde se mu včera ztratila. Pokud se mezi nimi něco přihodilo, pokud pohledy nebyly plané a líben nebylo pouhým slovem, pak celá ta událost nebyla jen okamžikem, ale přetrvává, a po její **existenci** lze putovat jako po pěšině vyšlapané vzácnými tvory.

Vzývá lásku, aby mu pošeptala, kudy dál, kudy za ženou svého srdce. V domýšlivém přesvědčení i v pokorné oddanosti vyhlíží znamení, tušení, vnuknutí, podnět, signál, kterým ho láska začne k sobě přitahovat. No tak! Úpěnlivé prosby však nedostávají žádnou odpověď, nemá prázdnota podněcuje pochybnost. Co když dívka spí? Může spánek uspat lásku? Nebo se miluje s přítelem a její smysly

jsou zahlceny rozkoší? Nebo... a to je vůbec nejstrašnější... na něho zapomněla, či dokonce ani vážně nepomyslela?

Znenadání však duchem nepřítomný Rigo učiní cosi překvapivého: učiní krůček. A další – rychlejší! Při třetím již energicky vymrští chodidlo kupředu. A ta drobná vráska v koutku, to je úsměv!

Rigo zatím ví, že musí rovně, ještě netuší, kam odbočí na první křižovatce, ale je si jist, že půjde správně. Je **veden**. Je veden jistě a samozřejmě, tak jako ho včera uvedl chlad do kafetérie. Pocit vedení se zřetelně vyklubal mezi všemi ostatními. Kde se asi shledají?

Zastihne ji doma? Překvapí ji v kavárně, nebo snad na nákupech? Na korzu s kamarádkou? Objeví ji v zaměstnání? Je mu lehce a zpěvně, chůze – přibližování – je totiž **důkazem** lásky.

Pozorný, bystrý, čivý, pečlivě měří okolí. Zvedá zrak k oknům, proniká do útrob obchodů. Netuší, jak intenzivně může pocit vedení působit, zda je už na samém vrcholu a tedy v bezprostřední blízkosti, anebo intenzita pouta ještě poroste, třeba až k nelibosti, jako když se ruka blíží k plameni a hřejivá přítulnost tepla se mění v bolest. Myslí na dívku, na její tvář, oči, úsměv... Co právě dělá? Čím je zaujatá? A rty tiše ševelí posilující mantru: líben... **líben... líben...**, kdykoli se v cestě objeví rozcestník.

Hrkne v něm, láva vzrušení se veze z nejdlehlějších koutů těla po páteři k až mozku. Zadrhne v půli kroku. Z davu na promenádě se vyloupne dáma. Jedna z mnoha, oděná do vkusných šatů, co odpovídají věku, postavě i postavení, avšak čímsi se odlišuje. Není to patrné, vidno, slyšno – ale je to! Není to žena, do níž je za-líben, ale zcela ho svou aurou pohltila. Chtě nechtě ji lunaticky následuje. Neubrání se, aby neohodnotil siluetu jejích boků, mladistvý krok

a ambiciózní propnutí prsou. Dáma zkoumá výlohu s luxusním spodním prádlem. Právě má namířeno dovnitř, když jí zazvoní v kabelce telefon.

Ohlásí se vesele a bezstarostně, už se totiž vidí ve zkušební kabině, na sobě jeden z těch rudých krajkových kompletů. Záhy zvážní, jako by byla podrobena úřední proceduře, mimikou zacuká na poplach a z výrazu vyprchá veškerá lidskost. Ještě před pár sekundami byla dámou kráčející ulicí, svobodná v nenaléhavosti času a myšlenek, svolná ke zkoušení prádla. Hovor jí vyvrhl orgány z útrobu. Chvěje se. Bledá. Lapá po dechu, sesune se na nejbližší lavičku. Kabelka sklouzne z ramene, dopadne na zem, obsah se rozkutálí všude kolem. Nikdo si jí nevšímá. Nepříčetnost jejího výrazu svádí k závěru, že to nemá v hlavě v pořádku, anebo je pod vlivem. Obojí je pravda. Důkaz vyšinutí – věci rozházené okolo – jako by vymezovaly zamořenou zónu, již nikdo nemá odvahu přestoupit. Spolulidskost k ní přichází jen v podobě opovržlivých pohledů: zase jedna opilá. Její otevřené rány nejsou vidět, proto nikoho nevzrušují. Rigo si uvědomí, že kombinace dáminy zbědovanosti a jeho zírání se může jevit, jako by jí sám ublížil a teď se dílem kochal. Učiní, co musí a sesbírá rozházené věci. Dáma ho nevnímá, lhostejno, že se probírá jejím osobním obsahem, nepohne jediným svalem, ani když kabelku položí bezpečně vedle ní.

VI. kapitola – láska bolí

Všude je tolik lidskosti:

- pět prstů
- páry očí
- učesané vlasy
- jemná mimika
- blýskavé náušničky
- ostříhané nehty
- páry prsou
- naleštěné botky
- řečičky
- ...

...ale žádná z lidskostí do sebe nepojme dámu zborcenou na lavičce. Utrpení se z ní bezbřezě valí jako z přeplněné kašny. Rigo má svůj velký **úkol**, který poněkud zmalicherněl a proti jeho vůli je střídán jiným. Usedne po boku dámy, vezme ji za ruku a trochu nešikovně obejmě. Jako by právě na to čekala, zavzlyká – hřmotně a těžce, jsou to krkolomně suché a dávivé vzlyky, jako by měla pláč vzpříčený v hrdle, jako by jí hrůza sevřela i slzné kanálky.

Chodci se téměř do jednoho podívají. Na okamžik se nechají zaujmout, potajmu či bez ostychu kloužou zrakem, úsudkem, dojmem, anebo rovnou závěrem. Nepozvání vstoupí do **situace**, aby ji domysleli a interpretovali a přidali další balast do mentální sféry. Rigo je naprosto bezmocný vůči přesile angažovaných myslí, každým dalším pohledem potupen a vrácen do světa zdeformovaný.

Když dámin pláč poleví z proudu do krápění, nahlédne Rigo do dokladů, které uložil do vnitřní kapsičky na zip a mávne na taxík. S důraznou dikcí slabikuje, že pojedou domů. Dáma se nepřičí, ale ani nespolupracuje. Musí ji do vozu nasoukat. Neujde mu opovržlivý úšklebek řidiče, jako ostatní je rychle hotov s rozuzlením. Hned se mu pomstí: **Jaký hlupák!** pomyslí si velmi silně, aby ho odbyl jednou pro vždy a nemusel se k němu vracet. Jakmile vyřídí taxikáře, má potřebu navázat na strohá slova o účelu cesty, být empatičtější, proto spřádá obecné věty útěchy a povzbuzení. Když vysloví cosi o porozumění, dáma sebou prudce škubne a zaryje mu nehty do kůže na ruce. Náhlá bolest zbaví Riga slov.

Auto jede. Rigo zaťaté zuby.

Dáma mu zatne pazourky do stehna. Rigo se statečně přemáhá, aby udržel jazyk za zuby, nehty prořezávají kůži a Rigo se svíjí. Dáma mu padne do klína, vykasá svetr a zahryzne se do břicha. Nabroušené zoubky projedou skrz maso, tedy spíš podkožní tuk, rozříznou faldík palčivou bolestí. Rigo vyjekne, dáma drží jako klíště. Třikrát čtyřikrát skousne, bolest už není tak výrazná jako při prvním zahryznutí. Ale přece! Popadne ji za vlasy a odtrhne od pupku. V zubech jí visí kus tkáně, kůže, po rtech teče krev, v očích šílenství.

Řidič se ohlédne po křiku. Málem se srazí s dáminou hlavou, v bezprostřední blízkosti mu před očima vytane zakrvácený obličej s cárem masa v zubech. Řidič hýkne, leknutím strhne volant do protisměru. V okamžiku se mu vrátí duchaplnost. Zatáhne ruční brzdu, pošle vůz do smyku, těsně se vyhne protijedoucímu autu. Zařadí se do pruhu, dobrzdí k chodníku. -Krávo! udeří ji pěstí do obličejce.

-Čubko blbá...! všechny rány na tvář, dáma drží jako gumová.

-Slepice omezená! Rigo ztuhle přihlíží, po mnoha tvrdých ranách zděšeně vykottá: -Už dost...! Taxikář se pootočí a vši silou udeří

drzouna mezi oči, pak se zajímavě sveze zpátky do sedadla. Oddechuje. Chopí se volantu. Tupě a dlouze zírá, funí. Ruce mu klesnou: -Sem zapomněl, kam jedeme.

Na dámině tváři naskakují podlitiny, z nosních dírek čůrky krve rozmazané všude po šatech. Levé oko nateklé, že na něj skoro nevidí. Nezdá se, že by však ranami trpěla. Vnímá je vůbec? Pod šrámy má stále stejný výraz nepřítomnosti. Nechá na sebe sáhnout, nechá Rigovu ruku na své, ale to je vše.

Taxikář se motá ve spleti uliček, dávno přestal počítat s pomocí pasažérů. Dáma nereaguje a Rigo nedokázal ani napovědět. Řidič polohlasně nadává jim i na nepřehledné značení čtvrti. Když se konečně vyjezdí k cíli a brzdí u domu, je na sebe pyšný a několikrát se pochvívá.

Dáma se opře do dveří. Ráznost pohybu kontrastuje s její zakrvácenou zbídačeností. Sprintuje k domu. Bosá, v autě si zula boty s jehlovými podpatky. Běží. Skloní hlavu a v plné rychlosti narazí do zdi. Hrozivé zadunění dolehne až do vozu. Oběma přejede mráz po zádech. Bylo to jako puknutí lebky. Dáma se sesune k zemi.

-Pošuci! probere se pragmatický taxikář! -Totální magoři! a sešlápne plyn. Hned si uvědomí, že na zadním sedadle zůstal zařezaný pasažér, dupne na brzdu. -Vypadni! křikne na Riga.

VII. kapitola – odcházení/objevování

Nehybné tělo se rozvaluje v záhonu růží, který v letních měsících obdělávají dvě osamělé důchodkyně a věčně se hádají o poupě ustřižené navíc. Jistě jsou ty růže rudé jako krev, která prosakuje blondatou hřívou. Růže – rudá – krev. Rigo se otřese: nikoli odpo-rem z nehybné, krvácející schrány, ale z toho, jak se přistihl, že je primitivní, jak činí situaci **schematickou**, aby jí dokázal čelit.

Tělem na zemi projede záchvěv. Život se prokáže tichým zasténáním. Zachroptěním. Zakašláním. Zasípěním. Dušením. Má zapadlý jazyk, napadne Riga? Než se odváží k zákroku, dámino tělo se zkrou- tí, tváře se nadmou, vydá dávivý zvuk a zvrátí krvavý chuchvalec. Plive krev. A sípe, nekřičí, sípe. Pěna z chuchvalce opadne, krev se vsakuje, zůstává cosi malé, zarudlé, těžko identifikovatelné. Když pohlédne do obličeje zkrouceného bolestí a úst přeplněných krví, kterou nestačí vyplivovat ani polykat a napůl se jí dusí, pochopí, co je zač ten růžový drobek pod růžovým keříkem.

Rozrušený a paralyzovaný zároveň, vyťuká na telefonu číslo první pomoci. Po dvou zazvoněních pozdraví operátorka. -Mám tu ženu s ukousnutým jazykem a zřejmě otřesem mozku, krvácí z hlavy... Dáma se prudce posadí, vytrhne Rigovi přístroj, zlostně jím buší o zeď a jeho šedivé tělo praská jako kosti ptáčka. Překulí se na břicho, za pomoci nohou i rukou se staví. Udělá pár kroků, vrátí se a shýbne pro kabelku – opatrovnické a majetnické gesto racionality v tom lhostejném pustošení zhýrale nakyne. Pak Rigo pochopí, že v kabelce má klíče, a gesto splaskne. Zbude jen vrávorající, zakrvá- cená postava připomínající opilce za úsvitu.

Přivolají výtah. Mezi patry se odráží švitořivý hlas sestupující sousedky. Podpatky odpočítávají schody a smích kulminuje několika-násobnou ozvěnou. -Také **Líbám**, kvikne sousedka do telefonu, když je mjíj u výtahu. Na její protáhlé Líbám dáma zareaguje chroptivým vzlykotem, který jí na blůzku vyvrhne další chuchvalec krve.

Dáma zmáčkne tlačítko čtvrtého patra a poddá se opoře Rigova náručí. Zdá se mu, že břemeno poněkud těžkne, ale jen co odemkne dveře bytu, dáma ožije a vrhne se dovnitř. Rigo usoudí, že už se poznali dost, aby mohl vstoupit i bez pozvání. Najde ji v obývacím pokoji, lačně otevírá láhev čirého alkoholu, kolmo si ji přistaví ke rtům, jako by po tom jediném toužila celé hodiny. Hned ale zvířecky zařičí, alkohol jí musel popálit na otevřené ráně. Obsah láhve se zakalí rudě, jak zajímavě zvrátila část moku zpět. Nenechá se bolestí odradit, jen s ní počítá. Sklouzne do křesla a upíjí po menších doušcích, po každém se hrůzně zašklebí. Rigo usedne naproti.

-Nechcete mi říct, co se stalo...? teprve na poslední slabice odhalí idiocii otázku, již chtěl dámu usebrat. Snad má zvukovody zalité utrpením, nedává nic znát. Aby okamžitě změnil téma, natáhne nohy na stůl, ani neví proč, na novou větu se ještě necítí, tak jako by tím gestem chtěl ukázat, že se nic nestalo, ale hned schytá z nitra políček. Ostentativně si činí pohodlí, zatímco ona je smýčena utrpením duše i těla. Zahanbeně stáhne hnáty zpět. Dáma usrkává z láhve, občas na koberec odplivne krvavý hlen. Rigo slyší sám sebe, jak plácá slova útěchy, všechny jsou jalová a prázdná a hlavně bez-útěšná, připadá si nadbytečný. Dáma se na něj ani jednou nepodívá, radě ji nechá samotnou.

Při průzkumu bytu mine komfortní ložnici s rozlehlou matrací a dvěma nočními stolký rozličného zaplnění, dětský pokoj s drahý-

mi hračkami laděný do růžova, a skončí v kuchyni vyhotovené ve světlém dřevě na zakázku. Ráno ve spěchu ani neposnídal, po tom všem by neměl mít hlad, ale aby jej nesklátila mdloba ze slabosti. Lednici objeví až na třetí pokus za jedněmi z mnoha dvířek, pečlivě zakomponovanou do designového celku. Těch dobrot! Husí jatýrka ve vinném aspiku! Příliš se nerozpakuje, ani nehledá pečivo. Pochoutka se přímo rozplývá na jazyku. Kdykoli na to pomyslí, zatrne mu v kloubech. Jatýrkám to však neupírá nic z jejich delikátní chuti. Obsah skleničky v něm zmizí rychleji, než by se na lahůdku slušelo. S vydrážděnými chuťovými pohárky vrazí hlavu do lednice, pase po etiketách, ale jeho blaženost přeruší rány. Údery. Pravidelné bušení. Jsou příliš zřetelné a konkrétní, aby přicházely odjinud než z bytu.

Třebaže v obývacím pokoji ihned nerozezná, co se přesně děje, pudově se stáhne, scénérie totiž působí hrůzostrašně. Nejprve rozluští nápis – rozmazaný a rozplizlý. V ornamentu gotického písma se na stěně roztéká krví napsané slovo – **Líbán** – jako titulek toho, co se skví nad ním. Na zdi je hřebem přibito cosi malého a titulkem průkazně ozřejmáno. Nevšiml si, že sebrala ze záhonu zbytek jazyka. Musela ho celou dobu schovávat v dlani. Dáma prodlévá před svým dílem, a jako by ji přemohla hrůza výjevu, hystericky se rozběhne po pokoji. Popadne vázu a švihem roztříští o podlahu. Dřevěnou mísu s vonnými lístky mrští proti lustru. Květináč s fialkami namíří na obrazovku. Jako stroj kráčí pokojem, a co jí přijde pod ruku, odmrští, nakopne, zlomí, pokud věc napoprvé odolá, s útočným rykem se proti ní vrhne znova, jako by zde nekompromisně chtěla nastolit svou vůli, a pokud tedy bylo rozhodnuto o likvidaci, nelze dopustit, aby předmět odolal. Rozkope skleněná dvířka vitríny, ta plná vyvrátí z pantů. Vysype lejstra ze zásuvek. Rámem obrazu nakonec roztříská hudební aparaturu a vyčerpaně se sveze po zdi mezi střepy, hlínu, třísky, okvětní lístky, elektrotech-

nické součástky, omítku a akvarijní rybky. V láhvi jí zbývá pár loků u dna. Nejspíš konečně usne, pomyslí si Rigo a pocítí neodkladnou potřebu.

Toaleta je obložená sytě béžovými a růžovými kachlíky. Rafinovaná barva přeestetizovaného hovna plus romanticky laděná a zeufemizovaná krev, proudí Rigovi hlavou, zatímco z něj vytéká proud moči. Hned ho nová kombinace zaujme: proud myšlenek, proud odpadu.

Když se vrátí do pokoje, opět strne na prahu. Ovane ho průvan, vzedme se záclona, otevřeným oknem dovnitř fučí vichr. Kde dřepěla dáma, je jen prázdná láhev a krvavé flusance. Neútulnost fyzická i vnitřní. Musí k oknu. Ví, co spatří, je mu úzko, slabě, ale co naplat. Kráčí pomalu, bojácně, ledový vítr do tváří. Mrazení. Popadne tančící záclonu, je jako závoj, jenž tvoří předěl mezi skutečností a noční můrou, přetáhne si ji přes hlavu.

VIII. kapitola – život v aktech

Cestou dolů po schodech se připravuje na blízké setkání. Kosti vyhřezlé skrz kůži, rozsekaný obličej, nepřirozeně ohnuté údy. Mezi řezničinou najde i jedno pozitivum: je ten, kdo přichází, nikoli ten, k němuž je přicházeno. Trochu se mu uleví, zmužní, sestupuje z výšky...

Poklekne s chladnou hlavou. Jako by Dáma ucítila vibraci kroků, rozvířený vzduch, anebo dech, zareaguje na cizí blízkost. Chvěje se jí víčko. Oči má otevřené, ale už jimi nesvede pohnout. Zorničky jsou zapadlé, bez lesku, ale přece se známkami posledních projevů života.

Tu Riga napadne pošetilá věc. Uchopí ji za ruku, cítí nepravidelné údery dokonávajícího srdce. Skloní se ke krvácejícímu uchu a šeptá prosbu nikoli Dámě, ale jejímu duchu, jenž se vysvléká z těla a je rozkročen mezi všedností a věčností...

Potkal jsem dívku. Velmi mě okouzila, hledám ji a nenalézám. Moc mi na ní záleží. Potřebuju ji – a vy víte, co to znamená. Kdosi jí byl včera líben. Podle toho ji poznáte. Prosím, pomozte mi... Dejte mi znamení, kde hledat...

Ulici stroboskopicky ozáří maják, ambulance ladně obkrouží popelnice a zastaví hned vedle tragédie. Zdravotníci si počínají ostříleně, Rigo ani nepostřehne, jak ho odstrčí od těla. Nestoudně odhalí dáminu hrud', proklestí přístup elektrodám, pod jejichž dotyky se trup ohýbá do oblouku. Rigovi připadá, jako by se akce odehrávala

v televizi. Nejspíš je sám v šoku – zcela jistě – protože když k incidentu přiblíká další úřední maják a dva policisté ho obstoupí, zakloněn zírá k nebi, vůbec si jich nevšímá.

Ani profesionál se nezbaví rozmrzelosti z fiaska. Nezdar není nic, s čím člověka baví žít, natož záchranáře, jejichž práce by bez úspěchu pozbyla smysl. Mlčky rolují elektrody zpět do sanitky a jen těžko skrývají roztrpčení.

-Vy jste byl u toho? komisně zapátrá policistka.

Rigo přikývne. Policistku doprovází mladší a menší muž; škoda, že Rigo nedokáže číst hodnosti, muži se na ramenou skví pouze jedna hvězdička, zatímco ženě tři. Nízkou hodnost vyvažuje nesmlouvavou tvrdostí ostře řezaného výrazu, jako by Rigo nebyl svědek, nýbrž obžalovaný. Vystouplé šlachy na krku indikují, že na benchpress odpočinkově zvedá větší váhu, než činí hmotnost Riga.

-Tak to sepíšeme, pokyne policistka k dodávce, která má zavazadlový prostor proměněný v úřadovnu.

Ve voze to páchne potem, stísněnost prostoru odér nepříjemně stupňuje. Policistčin notebook startuje nekonečně dlouho.

-Měls ho jen uspat, oboří na kolegu.

-Uspal sem, odvěti chraplavě.

-Vypnul!

Policista nesouhlasně zavrtí krátce stříženými vlasy a chopí se pružiny na posilování prstů. Notebook pořád startuje.

-Jak to tedy bylo? zahájí policistka předčasně výslech. Do podrážděného ticha chroupe pevný disk a monotónně vrže pružina.

Rigo epizodicky shrnuje sled událostí a společně s policistkou hledají formulaci, která každý časový úsek vystihne co možná nejstručněji, aby jej sličné čtyřprstí dopsalo dříve, než dojde baterie,

autobaterie i nafta. V mlčenlivých intervalech srdnatého zápasu s klávesnicí se Rigo poměrně nudí. Sleduje příjezd pohřebního vozu i odjezd sanitky. Funebráci zabalí tělo do černého vaku, operace na pár minut. Krvavé skvrny na chodníku zasypou práškovou směsí. Odjíždějí. Venku už po události není skoro stopy; jen ty kopečky posypu, které absorbují tělesnou vyhřezlost a které vítr rozfouká. Zatímco z vnějšího prostoru událost téměř zmizela, ve voze o ni panuje čilý zájem. Policista si prohodí pružinu v rukou a policistka podrážděně buší do klávesy, již vrací kurzor zpět: -A pak se stalo co?

-Pak skočila, uzavře Rigo a neujde mu záblesk radosti v obou tvářích, že už jsou zaplatpánbůh v **závěru** strastiplné cesty protokolu. Když výpověď vypointuje, celá eskapáda mu připadá veskrze ordi-
nérní a banální: neměl by příhodu okořenit, přidat pár ozdob?

-Chcete ještě něco dodat? policistka dává nepokrytě najevo, že otázka je ryze formální, že zde rozhodně nechtěla být, žádné doplnění nepotřebuje a šetření považuje za dostatečné. Divoce rejdí myší po odrbané podložce, načež zavrčí tiskárna instalovaná pod stolíkem, vyleze z ní první, druhá, pak třetí stránka a šustění neustává. Za chvíli bude definitivně po všem a Riga propustí. Cíví kouřově tónovaným sklem do ulice. Kam půjde? Co asi učiní? Má vůbec smysl navázat na původní poslání? Zatají se mu dech. A vzápětí málem rozrušením vyjekne. Vyskočí na nohy, zapomene na snížený strop. Plechové bouchnutí muselo být slyšet až ven, protože pár procházející kolem se zpytavě rozhlíží napravo nalevo. Je to ONA. S ním. Našel **ji**/je.

-Co je? Co je!?! zachrčí po drahné době mladý policista; ve skutečnosti se pramálo zajímá, jen mu leknutím vypadla posilovací pružina. Rigo si mne naraženou lebku, pár mizí v nedalekém domovním vchodu. Dozajista zde bydlí, u dveří totiž použijí klíče.

Policistka odebere dokumenty z pořadače tiskárny, v šuplíku nahmátne papírovou složku, která se stane domovinou zápisu na řadu následujících let. Takto zformalizované dílo předloží Rigovi společně s tužkou. Nejsou to jen tak obyčejné potištěné stránky, nýbrž úředně zdokumentovaná minulost. Rigo útlý svazek polaská mezi palcem a ukazovákem: o co je hubenější, o to bohatší na **fakta!**

-Něco se vám nezdá? zahartusí důležitě mladíček.

Rigo se raději chopí pera a na vyhrazeném místě se podepíše.

-Raději měla konzultovat s odborníkem... To není jen tak, když se vám zabije manžel s dcerou, posteskně si policistka. Vezme Rigovi tužku a protokol podškrábne, nakonec tak učiní i policista v roli svědka. Stránky prohlášené za pravé se nadobro proměnily v **Akta**.

IX. kapitola – esoterika

Ale na nejvyšší **Akt** – Akt lásky Rigo stále toužebně čeká. Nelení a na své poměry nezvykle brzy mžourá, zívá za stromem u domu dámy a též dívky/ženy. Mráz. Klidně by si dal i kávu, do níž by místo smetany nadýchal páru od pusy. Vrabčáci v holé koruně poskakují kolem rozklíženého krmítka, které již řadu let nikdo nenaplnil. On i vrabčáci jsou hladově prázdní.

Cílevědomost a vytrvalost přinášejí plody navzdory talentu i nadání, jen to může trvat krapet déle. Když se objeví na prahu, projede mu hlavou, co všechno už kvůli ní přestál a zaplaví ho neochvějný pocit osudové spřízněnosti. Pluje v jejích stopách, přísahal by, že ve vůni, kterou zanechává parfém. Taktizuje, sbírá indicie, každý velký stratég potvrdí, že i sebelepší plán s dokonalým načasováním je vlastně hříčka v tenatech náhody. To Rigo nedopustí!

Žena vstoupí do domu. Rigo si drží příliš velký odstup, než aby poznal, co má za lubem. V ulici se čistě obytné vchody střídají s výklady obchodů. Když je uvnitř skoro deset minut, odváží se blíž. Motivy lotosových květů prozradí masážní salon. Obezřetně pendluje tam a zpět, jako váhavý zákazník, nahlíží skrz sklo do prázdné recepce. Vezme za kliku, z útrobu podniku to vzdáleně pípne a zpoza korálkového závěsu přicupitá Číňanka, šišlavě zadrmlený pozdrav, služebně sklopená hlava. Když si vybírá z ceníku klasickou masáž na půl hodiny, není to už slídění, ale touha po sdílení.

Vedlejší místnost obsahuje soustavu látkových závěsů, jimiž lze dle potřeby vymezovat prostor pro jednotlivé zákazníky. Obsazena je

pouze jediná kóje u zdi, v prostupujících obrysech rozpoznává ležící postavu a druhou na ní sedící. Číňanka ukáže na věšáky, kde Rigo pozná ženiny svršky. Během svlékání k nim pokradmu čichá, hlavně k těm, co těsně přiléhají ke kůži. Nepovažuje se za fetišistu, jen shodou okolností tato forma kontaktu předstihla podání ruky.

Rigo uléhá na žíněnku hned vedle ženy lehce rozjitřený – ta blízkost! Číňanka zatáhne poslední stěnu, usedne mu na zadek a začne masáž od krku. Volba sousední kóje není způsobena nenadálým poryvem štěstí, ale aby si Číňanky krátily práci klábosením. O čem spolu asi mluví? O nedokonalostech organismů klientů? Rigo hledí k vedlejší komůrce, avšak plátno spolehlivě chrání intimitu, mlžné kontury těl prosvítaly pouze z dálky. Musí si vypomoci fantazií: leží jen pár desítek centimetrů vedle, rovněž polonahá, pouze v kalhotkách a podprsence. Srdce se mu rozbuší a tlak bolestivě vyhrězne do penisu, právě když jej Číňanka překulí na záda. Mocné vzrušení ji málem plácne přes obličej. Napůl pyšně, že to způsobila, a napůl poplašeně míří k poklopci a rezolutně vrtí hlavou. Rigo se pokusí o omluvný posunek, který si Číňanka špatně vyloží, protože znova ukáže k citové erupci, předvede gesto šustění bankovek a na prstech napočítá deset. Rigova mohutnost rázem splaskne, Číňanka pochopí, že se spletla.

Ruce cizozemek dál systematicky hnětou jejich schrány, střídají tlachání s hihňáním, bezpochyby ta druhá již ví o Rigově pohlaví. Rozhostí se ticho, vyčerpaly témata a věnují se výhradně práci. Rigo něco zaslechne! Sotva znatelně, ale vzápětí zřetelněji! Zasténání! Vrnění blahem! Žena vedle něj se přímo rozplývá pod prsty masérky. Rigem zacloumá absurdní žárlivost, sám by jí chtěl způsobovat slast! Představuje, že to jeho prsty tančí po ženině těle, že jeho doteky způsobují eruptivní návaly rozkoše, které musí ústy ven. A odtud je jen kousek, aby v představách vyměnil ruce své masérky

za její – oplácejí si něhu, která je tak silná, že se rovněž dere na povrch: **vzdechy**. Zpočátku stydlivě, jakoby mimoděk, ale brzy oba vzdychají upřímně a radostně. Nemají potřebu skrývat štěstí, když tak nečiní ten druhý. Vzájemně si ve vzdeších dodávají odvalu, zbavují se zábran, ukusují z rozkoše masáže bez ostychu.

Ve smyslných dotycích, které zprostředkovávají Číňanky, prožijí první tělesné sblížení, ale dřív než Rigo vyvrcholí, masérka seanci několika plácnutími po zádech ukončí a roztáhne závěs. Tvrdý návrat do reality. Žena vedle osamoceně vzdychá, ale její hlas slábne, až umlkne, připadá jí nemravný a obscénní. Rigo se truchlivě zvedá, v hrudi ho bolí, protože se od ní vzdaluje. Ze rtů mu nekontrolovaně unikne smutek: -Líben!

Zdálo se mu to?

-**Líben!** Sten z kóje.

-**Líben!** Vzdech.

-**Líben!** Táhlé vrnění.

-Moc se mi to s tebou líbilo. Rád jsem tě poznal a chci tě poznat ještě víc. Jmenuji se Rigo. Počkám venku!

Žena sice neodpoví, ale to nevádí, on stejně počká.

X. kapitola – náladová

Žena je na Riga velmi zvědavá, i když by to za žádnou cenu nedala znát. Ve zmatku, který propukl v kafetérii, si jej ani pořádně neprohlédla a její vzpomínka je silně zkreslená událostmi, které Riga dovedly až k ní; že se ale bude tolik rozcházet se skutečností, by nevěřila. Rigo není ani hezký ani ošklivý, ani velký ani malý. Decentní rysy, krátce střižené hnědé vlasy. Nic nápadného, výrazného – průměrný ve všech ohledech, které lze zrakem hodnotit. -Nechceš se projít? nabízí Rigo.

Nazdařbůh courají ulicemi. Rigo verbalizuje, co mu padne na **jazyk**. Slova do ní hluboce a něžně pronikají, hned nato skřípavě a hrubě spouštějí vnitřní alarm. Přistihuje se, že vlastně nevnímá obsah řeči, ale spíš její rytmus a melodii. Když je společník nezajímavý jako vizuální tělo, co třeba skryté kvality? Kde je ta zarputilá umanutost vášnivého stopaře? -Je mi líto, že jsi kvůli mně dostala výprask, slyší, jak se omlouvá za události v kafetérii. -To byly jen hračky, odvětlí žena skromně a Rigo poprvé zapochybuje, zda je pro ni dost dobrý.

Poledne, kolem hospůdek levitují teple voňavá oblaka páry, žena si nevpomíná, že by to s ní konzultoval, a už je vedena dovnitř. Polední menu vypadá slibně, u některých opisů a ingrediencí musí dlouze přemýšlet, co asi znamenají. Něco se jí nezdá! Nesouvisí to s restaurací. Aha! Ticho! Společník ponenáhle mlčí. Sklopí lístek, Rigo je jako zařezaný, zírá k vedlejšímu stolu na tloušťka v obleku, manažerský typ s koženou taškou po boku, listuje odrbaným diářem, jako by kontroloval časový harmonogram na rok dopředu. Před

otočením stránky si nasliní prst a Rigo se pokaždé mimoděk otřese. Do ženiny mysli intenzivně vstoupí podivný tok myšlenek: *ruka se potkává s jazykem... jazyk se prolíná s rukou... manuskript... jazyk zachází s rukou... ruka je spřažena s jazykem... jazyk se dotýká jazyka... ruka zachází s jazykem... ruka na jazyku...* Žena se jemně dotkne Rigova předloktí, a ten sebou polekaně cukne. Proud myšlenek, který jí táhl myslí, okamžitě zmizí. Ženě se z pronikavé blízkosti udělá špatně, omluví se, musí na záchod.

Z řídké polévky vyčnívá sůl, hlavní chod ujde, až na rozvařený brambor a zeleninovou oblohu v podobě čalamády, která se ve zdejších kraji hojně rozšířila a zdomácněla i v lepších restauracích – snad kvůli ceně, a také proto, že paralyzuje chuťové pohárky, které pak nejsou s to zodpovědně vyhodnotit jakost servírovaných pokrmů. Společně se tomu zasmějí, ale Rigo si v duchu vyčítá, že měl podnik volit pečlivěji, aby zanechal výjimečný pocit v maximu ženiných smyslů, které setkání vyhodnocují. Číšník s rigidním držením těla sbírá nedojedené talíře, a má tolik drzosti, aby neopomenul nabídnout kávu a dezert.

-Půjdeme společně vypílat kuchaři? šeptne Rigo. Žena s drzým nápadem koketuje, líbí se jí, že by vpadli do kuchyně a spustili na kuchaře láteřivou. Avšak nechce si Riga pouštět tolik k tělu, nerada by v něm vzbuzovala falešnou naději. Vlastně si předsevzala, že se ihned po obědě rozloučí, ale Rigo je neodbytný. Kamže má namířeno? Milerád doprovodí, nebude zdržovat, jen pomůže, ochotně a nezávazně. Žádá, podbízí se, aby s ní mohl k ševci pro střevice.

-Taneční střevice? Vtip zůstane nevyslyšen. Když se ubírají ulicí, společný pohyb je náhle ryze účelný, míří cosi vykonat a hranice mezi dokonáním a nedokonáním činu odpočítává čas, jenž je Rigovi vyhrazen, proto pečlivěji váží slova i skutky.

-Pojd! vypálí překotně Rigo u obchodního domu. -Chci, abys měla něco ode mě!

-To nejde! namítne žena, ale Rigo protesty ignoruje a vleče ji k eskalátorům do dámské konfekce. -Nemůžu si od tebe nic vzít!

-Prosím. Udělej mi radost! Vyber si něco! Rigo jako šašek poskakuje mezi stojany, vytahuje kousky oblečení, přikládá si je k tělu. Žena se musí smát a ve smíchu přistoupí na stejnou hru, odtud je jen kousek, aby to začala brát vážně. V náruči jí přibývá kousků k vyzkoušení, Rigo navíc ze všech koutů prodejny snáší další parádu. Jeho objevy nejsou od věci. Zejména ta flísová sukně vypadá úžasně, přeje si, aby jí byla. Vydá se ke kabinkám s Rigem v patách jako nosičem. Odolá pokušení a nezkusí si sukni jako první, zkombinuje triko, svetřík a kalhoty. Vyjde na molo, do uličky mezi kabinkami, Rigo uznale pokyvuje hlavou a ona v tom rozpozná samolibé potěšení, jak ji doběhl: může si ji bezostyšně prohlížet, dokonce se jí letmo dotýkat. Chytré! Ale vlastně jí to nevadí, dnes vypadá dobře a stejně tak se cítí. Nedočká se setřese první set, aby si konečně oblékla šik sukni, a k ní přidá triko s tenkými ramínky. Sama je překvapená, jak dokonalý v ní má zadek.

Promenáduje uličkou mezi kabinkami, na jednom konci je přes celou stěnu zrcadlo, na opačné straně Rigo. Dva pohledy, dvě rozličné reflexe. Jeden svědek je mlčenlivě přesný, druhý lichtokavě upovídaný, z úst se mu sypou půvabné nesmysly. Je rozhodnuto, už ví, bez čeho nemůže existovat. Z čiré radosti má bezstarostnou a rozvernou náladu, proto když Rigo zaklepe na dveře kabinky, bezelstně vyhákně zámek. Rigo se protáhne dovnitř a zamkne. Žena si instinktivně zkříží ruce přes prsa, třebaže má podprsenku – nahota je bezcenná, tu má každý, teprve stud je komodita s přidanou hodnotou. Rigo ji pohladí po tváři, položí ruku kolem boků. Žena vrtí hlavou, svaly tuhnou nesouhlasem, ale mají daleko ke skutečnému odporu, proto ji Rigo k sobě snadno přivine: -Zamiloval jsem se do tebe od

prvního okamžiku. Víím, že jsi jediná bytost, s níž mohu být šťastný a úplný... Ženina křeč povolí. Hluboko uvnitř cítí chvění, tak hluboko, že nedohlédne konce, a když se o to snaží, zmocňuje se jí závrať, proto raději zavře oči a chvatně přilepí svá ústa na jeho. Na ústa, z nichž vzešlo vyznání, které se do ní zakleslo a zbavilo ji pevné půdy pod nohama. Pomůže jeho třaslavým prstům rozepnout podprsenku, chce/musí/potřebuje cítit jeho kůži na své. Bradavky šimrané chmýřím mužné hrudi a polibky. Magnetismus setřásá krustu oblečení. Spleteneč těl stupňuje žádostivost. Dupou po šatech určených k vyzkoušení, ta vystýlka odrážející ženin vkus připomíná atmosféru dívčího pokojíčku před důležitou schůzkou. Naléhavá neodkladnost touhy se dere pod kůži. Stydké plochy vlhce chňapají po zatvrzelé vztyčenosti. Vášeň se stává pravidelným rytmem, chvilkami hlasitým, až přiláká jednu z prodavaček, ale ta se velkomyslně nepídí po podrobnostech, protože pochopí globální podstatu zdánlivého problému, který dozajista sám rychle vyprchá. Rigo buší do ženy a ona prohýbá boky, aby to bušení za něco stálo. Zavalení náruživostí, poddání smyslnosti, opakují jednoduché pohyby, dokud touha nevyvře.

Oddychují v těsném sevření. Rozum se vrací do těla. Žena prudce vystrčí Riga z kabinky, ještě mu z poklopce visí dobyvatel. Sebere ze země podprsenku. V zrcadle si všimne rudých skvrn na dekoltu. Jen zvolna ustupují, to mizí touha a vzrušení, vydrží se dívat až do konce, tentokrát jí ani nevadí, že jedno ňadro má viditelně menší a na druhém viditelně vrásky od povolující kůže. Právě učinila, co se jí pravidelně zjevuje v hutných erotických snech, tak hutných, že i dlouho po probuzení přetrvává šimrání v podbřišku. Všechny detaily nachlup odpovídaly. Kabinka. Spousta oblečení. Nekontrolovaná vášeň. Tvář muže však nikdy nespatriila. Jeho příchod byl po každé nenadálý a dychtivost je ihned spojila, dokázala vnímat pouze tělo jako celek, avšak to se proměňovalo: jednou tuhé a sval-

naté, jindy přítulně měkké se satyrským bříškem. Jaké je však pokračování? Vždy se probudila v okamžiku společného vyvrcholení. Cítí, jako by vstupovala za hranice snu, za mez, která odděluje bezpečné fantazie od hazardu. Zaklepání na dveře. Kvapně hledá na zemi své svršky mezi ostatními věcmi. Další klepání. -To jsem já, pozná jeho hlas. Přetahuje si svetr přes hlavu, souká se do kabátu, pod kabinkou se zvětšuje stín, jako když se někdo sklání. Otevře dveře, prosmykne se kolem klečícího Riga. -Počkej, ta sukně ti tolik slušela! volá za ní. Nedbá a míří k východu. Rigo ji dohoní na jezdících schodech.

mlčí, to je dobře, pomyslí si žena. Ještě chvíli mlčet...

-Nic neříká, pomyslí si Rigo, ale to nevádí, jsem přece po boku, připraven na vše, a to je nejdůležitější. Půjdou spolu vyzvednout k ševci botky. Dopřeje jí čas, aby zážitek zažila. Jistě, bylo to krátké, nemohla přece čekat plnohodnotné potěšení v polních podmínkách. Ale vzdechy rozkoše nelhaly, vůně souhlasily a velikosti si odpovídaly.

Zatímco Rigo hodnotí svůj výkon, vyjdou před obchodní dům. Co to dělám? Co to dělám? Co to dělám? přepadne ženu nálet obsesivních výčitek. Ve snaze utéci jim, rozběhne se k ostrůvku za tramvají. Na poslední chvíli naskočí. Překvapený Rigo zůstane na ulici, tahle eventualita jej ani v nejmenším nenapadla. Zírá za odjíždějícím vozem. Stačil se o ní dozvědět tak málo, pár zálib, pár názorů, a to, že se jmenuje Žina.

XI. kapitola – návštěva

V Rigovi se mísí rozrušení s radostí, uspokojení s vyděšením, exaltovanost se sklíčeností, překvapen, jak setkání akcelerovalo a vygradovalo. Pokud je on zmatený, tak co teprve Žina, neboť ženy, jak známo, jsou v některých ohledech útlocitnější? Doma, proti svým zvyklostem, samotářsky popíjí láhev vína, a když zazvoní telefon, vrhne se po něm v naději, že jej rozezvučela Žina. Jak by mohla? Čísla si nevyměnili!

-Ahoj mami, a má co dělat, aby přemohl zklamání v hlase.

-Ty mi nikdy nezavoláš. Pokaždé musím já a mám strach, jestli se ti něco nestalo.

-Promiň, chystal jsem se.

-Chystal, zapomněl. Vždycky buď jedno, nebo druhé. A zapomínáš se taky najíst?

-Jak se máš, mami?

-Konečně nám vyměnili ten sporák. Už bylo načase, trouba vůbec nepekla. Myslela jsem, že to bude na hodinku, ale byli u nás celé odpoledne. Když ten starej vysunuli, málem jsem se propadla hanbou. Neumíš si představit, co za ním bylo špíny... Matka mluví a Rigo je rád, že má při ruce víno. Pozdní sběr, Cabernet, čte si etiketu. Sporák, otcovy oteklé klouby, sestřiny problémy v zaměstnání. -A co ty? neopomene se otázat zploditelka.

-Dobrý, vyhrkne automatickou odpověď, kterou opakuje vždy. Má pocit, že se to patří, aby jí nedělal starosti. Jak rád by se teď se vším svěřil a ulevil si, ale už je pozdě, máma si stěžuje na vysoké ceny ovoce a zeleniny.

-Přijdeš v neděli na oběd?

-Samozřejmě. A co budeme mít?

-Jestli chceš, klidně si s sebou někoho přiveď.

-Koho bych si vodil?

-Já ti to jen připomínám, nemusíš nic říkat.

Rigo dumá, co si o něm rodiče vlastně myslí. Neposkytl jim žádný důvod, aby na něj byli pyšní jako jiní rodiče na své úspěšné děti, možná jsou z něj i zklamaní. Všichni přece doufají, že potomek to někam dotáhne, přinejmenším dál než oni sami.

Ráno už zase slídí okolo domu Žiny. Příliv teplého vzduchu od jihovýchodu učinil šmírování snesitelnějším, ale neohraničenost posílání – Kdy ji asi spatří? Co když dnes vůbec neopustí dům? – jej sklíčuje těžkými chmury. Nepomáhají ani hry pro ukrácení dlouhé chvíle, kupř. počítá na kroky vzdálenost mezi bloky domů, a pak tu samou trasu prochází znova a znova, aby změřil, s jakou přesností ji dokáže zopakovat. Kdykoli se otevrou dveře, vyletí mu pulz a vzápětí zase splaskne. Je to vůbec pro srdce zdravé? Copak jí nedochází, že na ni čeká? Možná by měl projevit neochvějnou zmužilost a přijít si pro Žinu přímo domů. Zazvonit u nich na dveře? Bláznivé, skandální, troufalé! Jde mu o lásku, nikoli o scény! Je však přešlapování před domem ušlechtilější? V duchu klade situace proti sobě na hypotetické misky vah a dospívá k odvážnému rozhodnutí. Zhluboka se nadechne. Smělí velí povolným!

Nejprve musí proniknout dovnitř. Hračka! Mačká zvonky, dokud se z mluvítko neozve tázavý hlas, a suše oznámí: -Telegram. Nebyly již telegramy zrušeny? napadne ho vzápětí, ale bzučák otevře zámek. Žinino křestní jméno najde na schránce spárované se jménem Hyn. Stoupá do schodů, průběžně kontroluje štítky na dveřích a ve třetím patře dosáhne cíle. Bylo to snadné. Jistě, bylo by naopak na pováženou, kdyby už v této části plánu selhával. Ucho přilepené na dveřích, naslouchá, zda zvuky prozradí něco o náladě uvnitř. Ech, nic. Ale co, nepřišel se domýšlet, nýbrž dobývat a uzmut. Ruka na

zvonku. Poslední vteřiny před rozhodujícím úderem. Otevře bud Žina, anebo Hyn. Co je to vůbec za divné jméno?

Zvonek zadrnčí, pěkně po staru, po mosaznu, kroky na dřevěné podlaze. Na prahu Hyn. Rigo očekává úlek, údiv, podráždění, cokoli jen ne úsměv a vřelé pokynutí. -No to je dost! Už na tebe čekáme. Pojď dál.

Omráčený je tedy proti plánu Rigo. Hyn musí pozvání zopakovat, aby proniklo k Rigovým smyslům, jež jsou aktuálně vyladěny na jiné zacházení. Vstoupí a Hyn mu úslužně pomáhá z kabátu. -Téměř na čas. Jinak by ti to vystydlo. Právě usedáme k oběhu. Dáš si s námi, vid'? a vede Riga do jídelny, tedy hlavního pokoje, jenž zahrnuje i kuchyni a obývací.

-Ahoj, pozdraví ho Žina od stolu prostřeného pro tři.

Rigovi je ukázáno místo a Hyn se chopí hostitelské role. Zatímco odskočí ke sporáku pro hrnec přiklopený talířem, Žina Rigovi šeptne: -Neměls sem chodit.

Ale to už Hyn doprostřed staví kastrol zdobený květinovým vzorem. -Také rád vaříš? Víím, víím, nic neříkej, je to zábava maloměšťáků, jak plebejské. Když nic neumíš, nic tě nebaví, nemáš žádný talent, tvrdíš, že rád vaříš, abys nepůsobil jako bezduchý nýmand. Smícháš pár přísad podle návodu a připadáš si jako štramák, když to – překvapivě – dopadne podle očekávání.

Hyn uvnitř kastrolu zápasí s nožem a naběračkou, Rigo se snaží zachytit pohled Žiny, a také podle vůně hádá, co mu asi naservírují. Na talíři mu přistane chuchvalec bílé hmoty zdeformovaný Hynovými nástroji a zespod připálený. -Ale co naplat. Je třeba se přenést přes zaškatulkování mezi šosáky. Život tě v každém okamžiku nutí svírat otěže, vzdorovat osudu, to jednoho vyčerpá. Jsem-li unaven, zalistuji kuchařskou knihou a pustím se do díla. Tu náhle je má budouc-

nost, mé směřování zcela jasné, nenásilně plynulé, následuji recept a cítím se neobyčejně svobodný. Dobrou chuť.

Hyn i Žina se chopí příborů a skutečně je zaboří do hmoty, kterou Rigo do poslední chvíle považoval za žert. -Omáčku dle libosti, přisune mu Hyn mističky. Jejich náplň odhaduje na kečup, hořčici, marmeládu?, rozpustnou kávu? Raději se nepídit. Ochutná kousek bílé matérie. Vždyť je to krupicová kaše. Extrémně hustá, tuhá jako želé a extrémně nepovedená s chuťovým ocasem spáleniny. -Skrze to své gurmánství mám někdy krapet výčítky, pokračuje Hyn. -Jinde ve světě jedí zbytky ze země a já si dovoluji laborovat s drahými ingrediencemi, jejichž hodnota by nasýtila desítky hladových krků. Ale jistě uznáš, že takovýto pohled je klišé, to bychom si nemohli bez výčitek ani natočit sklenici vody z kohoutku.

Hyn i Žina důstojně uždibují kašovitého materiál jako o labužnickém svátku. -Gurmánství a život mají hodně společného. Člověk urazí dlouhou cestu, než zjistí, že podstata se skrývá v minimalizmu. A samozřejmě v pokoře. Čím méně ovlivňuješ výsledek, tím ryzejší podobu dostaneš. Nechceš přece získat zase jen otisk sebe, ale podstatu toho, s čím pracuješ. Musíš se upozadit, umenšit, popřít, aby vzniklo cosi nad tebe.

Rigo má co dělat, aby kaši udržel v žaludku, něco tak odporného jakživ nežvýkal. Chce-li s Hynem důstojně soupeřit, musí vydržet. Kdyby neviděl, že mu nabírají ze stejného kastrolu, přísahal by, že jeho porci něčím sabotovali. -Jsme tím, co jíme. Někteří lidé tomu nepřikládají váhu, ale to jsou právě ti, jejichž tělo je dávno ztraceno, neschopno probuzení. Přiznám se, někdy si dovoluji krapet experiment a vzpínám se po tvořivosti. Pracuji na duchovní kuchaře. Ne, ne, to ještě není název, nedej se zmást. Hledám jídla, která rozšiřují,

osvobozují a uvolňují duši. Zkrátka pokrmy, po jejichž požití se stáváš lepším člověkem.

Rigo odloží příbor, asi pošle duchovní krmi rovnou pod stůl. Hyn si to ovšem vyloží jinak. -Jsem rád, že ti chutnalo, zvedne se. -Prosím, ukáže ke dveřím. Rigo nechápe, ale následuje jej. -Jsem poctěn, mohu-li pohostit cizince. Rád se podělím o poznatky, k nimž jsem dospěl. Navýsost krásné je potkat spřízněné stvoření. Děkujeme za návštěvu a přijď zas.

Než se Rigo naděje, stojí na chodbě, v rukou boty, přes paži kabát, dveře za ním zaklapnou. Co to, sakra, bylo? Chtějí, abych si myslel, že jsou úplní blázni? Dobrá, tohle kolo Hyn vyhrál, ale ještě jsme neskončili. Opře se znova do zvonku.

XII. kapitola – námluvy

-Ale koho pak to tu máme! Hyn se nepřivětivě mračí, nepozve ho dál, ale ani nezabouchne. Rigo se prosmykne do bytu. Odloží věci a kráčí do jídelny. Na stole, ve dřezu, nikde ani památky po obědě, jako by se to vůbec nestalo. Jak dokázali stopy tak rychle zahladit?

-No to se podívejte, hřmí Hynův hlas. -Člověk mu nabídne prst a on by hned ukous celou ruku. Chceš k nám snad na obědy docházet každý den? Přijď' zas bylo míněno jako slušnost, nikoli jako naléhavost. Nemůžeš u nás prodlévat bez ustání. Více důvtipu! Více pokory!

Proč Žina zarytě mlčí? přemítá Rigo. Není přece loutkou bez vůle, bez názoru, aby se nechala smýkat jeho rozmary a poslušně jim nadbíhala. Je na něm snad nějakým způsobem závislá? Je mlčení známkou poddanství a hluboké loajality?

-Vodu z kohoutku? To bychom snad mohli hostu dopřát, nejsme nelidští, hosty si ctíme nadevše. Dáš si raději vodu z hrnečku, anebo ze skleničky?

Je čas, aby Rigo prokázal, že si zaslouží, po čem natahuje ruku:

-Děkuji, nežízním po vodě, ale po lásce.

V Hynově výrazu probleskne vztek, avšak poznal by to jen zkušený pozorovatel. Rigo pochopí, že uhodil na správnou strunu. Dostane nápad, jímž soka nepochybně zdecimuje: -Přišel jsem, **otče**, požádat o ruku vaší dcery. Rigo se kochá, jak Hynem slova cloumají. Drze jej tituluje otče, přitom jsou zhruba stejně staří, také přešel do vykání, aby oslovení otče vrcholně zvýraznil.

-Inu to je jiná, mládenče! Abychom si na tu novinku dali stopičku něčeho ostřejšího, Hyn se střelhitě ustrojí do role, kterou mu Rigo přidělil.

-Jak je libo.

-Pálenku, přikáže Žině.

Žina poslušně přinese láhev s destilátem a dvě skleničky. Muži na sebe zarputile hledí, lokty na stole. Hyn nalije až po okraj. -Na Žinu!

-Tak tedy na Žinu! připitkem tohoto rázu nelze nic pokazit.

Na ex do sebe obrátí obsah štamprliček. -Žina je ta nejlepší, a proto ji musí dostat ten nejlepší. Jak chcete své kvality prokázat, mladý muži?

-Ráčí pan otec preferovat spíše silové, anebo intelektuální důkazy?

-Co by byl silák bez rozumu a chytrák bez těla. Víte, jak to myslím!?

Jistěže vím, hloubá Rigo, takto by se mohli dobírat celé dny. Hyn situaci sebejistě kontroluje, pravda, má výhodu domácí půdy, ale Rigo věděl, že to nebude snadná zteč. Musí změnit pravidla. Napřímí se a burácivě vynese rezultat: -Žino sbal se! Pan otec ti dal požehnání. Půjdem.

Žina, která jejich rozpravu u stolu sleduje, nedutá. Hyn je rovněž strojeně kamenný. -Opuštění rodného hnízda je bolestné, přesto nevyhnutelné. Pomohu ti sbalit, přisadí si Rigo. Nehybnost je ze všech odpovědí ta nejhorší – ignorování, lhostejnost – s délkou strnulosti vzrůstá trapnost. -Chápu, chcete se ještě v klidu rozloučit. Cestujeme daleko, uvidíte se jen na vybrané svátky. Půjdu balit napřed.

Rigo si již prve všiml v zádveří na chodbě kufrů a tašek. Popadne největší kufr na kolečkách. Už byl seznámen s celým bytem, až na jednu místnost. Obývací část je zařízena skromně, úložné prostory se musí nevyhnutelně nalézat v ložnici. Vezme za kliku a nemýlí se. Z prvního šuplíku komody umístěné před postelí vykoukne pánské

spodní prádlo. Ten druhý však patří Žině. Po hrstech hází kalhotky a podprsenky do kufru.

-Tak to teda ne! přisupí Hyn, kopnutím zavře šuple, divže Rigovi neskřípne prsty. Sokové si nepřičetně funí do tváří. Nervozita se hromadí u stropu.

-Zřejmě se budeme muset utkat.

Kdo z nich to vyslovil? Na tom nesejde, cítí to oba.

-To má být výzva na souboj. To mají být **mužná** slova!?

-Vy ještě nevíte, co to jsou **mužná** slova!

-Chcete snad ta **mužná** slova předvést?!

-Zdalipak **mužná** slova vůbec unesete!?

Mužné hrudníky se expanzivně rozpínají, vlnolamy zuřivosti, snad nepuknou dříve, než vypukne duel.

-Už toho bylo dost! vyhubuje jim Žina na prahu. Právě včas: oběma mužům docházel dech, hrozilo, že omdlí.

-Máš pravdu! Konec taškařic! vyjekne Hyn a zlostně do soka strčí:

-Vypadni!

Rigo úder nečekal, svaly ochable odpočívaly po předchozím vypětí, odletí jako papírový a při pádu narazí na hranu postele. Na parkety dopadne tělo zbaveno vědomí. Proto nevidí, nevnímá překotně starostlivou něhu Žiny střídanou hysterickými výpady proti Hynově agresi.

Rigo cítil pád, který zrychlil tak, až mu přetížení stlačilo orgány v těle silou rostoucí až k nesnesení, a pak v okamžiku nejvyšší amplitudy nelibosti náhlá úleva. Všeprostupující nenaléhavost, beztlíže, levitace. Není schopen v prostoru kolem sebe nic identifikovat. Nic nevidí, přitom však ví, že vidí. Nebo snad přece něco rozeznává? Jinou hustotu? Či stíny? Rozpité kontury? Obrysy tří postav. Dva dospělé a dítě uprostřed. Muž, žena a holčička. Žena – Zná ji! Určitě ji zná! – Odkud ale? – A odkud ona zná jeho? – podává mu ruku. Všechny osoby se usmívají, blond'até holčičce se dělají rozkošné

dolíčky ve tvářích. Rigo přijímá nabízenou ruku. Konečky prstů.
Chlad! Ledový chlad?

Otevře oči. Žina nad ním. -Je ti dobře? Zrak se jí zakalí náběhem slz.
Kde jsou ty tři postavy? Rigo je těkavě hledá po ložnici. Kde jsou?

-Není ti nic? naléhavě opakuje Žina. Rigo pohladí laskavou ruku.
Bledý Hyn se drží stranou. -Můžeš se posadit? pomáhá mu Žina.

-Kde jsou? zeptá se Rigo.

-Zavolej už záchranku, křikne Žina na Hyna.

-Počkej, je mi fajn! ještě by chtěl svírat její ruku, ale ona se vymrští
proti Hynovi: -Jsi hulvát! Už jsem ti to říkala několikrát! Žina otevře
šuplík a hází věci do kufru, pokračuje tam, kde Rigo započal. -Měl by
ses léčit, nezvládáš své cholerické návaly! Přejde ke skříni, hází do
kufru další svršky.

-Byla to jen nešťastná náhoda. Rozumíš! Nedopatření, vysvětluje
Hyn překotně.

-Nesahej na mě!

-To jsem přece nechtěl! úpí Hyn a nevěřičně zírá na Riga, který se
sám zvedl a skládá Žininy svršky, aby se jich do kufru vešlo co nej-
víc.

Hyn na okraji postele vypadá jako vykastrovaný pes. -Neodcházej,
skuhrá. Ta tam je lehkost, troufalá koketérie, hračičky.

-Neodcházej! Žalostný pohled na poraženého prosebníka, raději mu
srdce proklenout bodcem a kající trápení ukončit.

-Prosím! Důstojnost se vyčerpala a spálila, už jen doutná a štípe do
očí.

XIII. kapitola – zkouška

Žina a Rigo opouštějí byt s pocitem, že jejich láska povstává na ruinách jiné lásky, ale takový je koloběh života. Darmo se trápit přirozenými zákony, raději hledět vpřed, kde čeká tolik neobjeveného.

Když přijdou domů, tedy k Rigovi, Žina se rychle zabydlí, najde si své koutky, svá oblíbená místa. Vaří si bylinkové čaje a hovoří. Potřebují si sdělit tolik faktů a skutečností, které nelze vyjádřit jinak než slovy. Potřebují si předat o sobě vše důležité, aby se pak už nezdržovali maličkostmi. Rozdrobení této činnosti do mnoha budoucích let – konvenční partnerství – to je jim cizí. Chtějí **dál**, mnohem **dál**. Noc. Den. Noc. Kuchtí si drobná jídla a nepřestávají mluvit a naslouchat, pravidelně se střídají. Proplouvají minulostí, kterou si vzájemně jeden pro druhého zpřítomňují. Baží po úplnosti.

Po několika dnech se rozhostí mlčení. Mlčí nejprve několik vteřin, minut, až je to hodina, a cítí, že jsou hotoví. Není co dodat, proto ulehnu ke spánku, aby strávili nápor uplynulých dnů.

Ani po probuzení netřeba dalších slov. Jdou se provětrat. Míjejí domy, ulice, parky, stejným krokem, rytmem, pocitem vzájemnosti, plynou ve společné atmosféře, kterou tvoří a která je silně obestírá. Kdyby se jen dala taková atmosféra fyzikálně popsat, změřit a vyjádřit! Byl to výstavní kousek ryzosti.

Zároveň si všimnou páru, který se před nimi pošťuchuje a hádá. Nemusí myslet, že jsou dva, protože nápad je identický, jednají jako jeden. Zrychlí krok, mírně se rozestupují. Jak se zvětšuje spojnice

mezi jejich těly, **zvětšuje** se i pocit štěstí. Jsou přítomni ve stále rozlehlejší prostor. Jejich výjimečnost expanduje.

Rigo hádavý pár obchází zleva, Žina zprava. Postupně je obalují atmosférou, která vzlíná z hluboké sounáležitosti. Chtějí je pohltnout. A až vyřídíme tyhle, co pak? Pak půjdeme zažehnout jiskru ve zbytku, pomyslí si společně.

Konstantním tempem se nesou podél muže a ženy, aby je důkladně vymáchali ve štěstí, jemuž podlehnou a přijmou jej za vlastní. Nekompromisně je obrátit na jedinou správnou náladu, vnutit jim pocity, které dělají svět lepší. Avšak pár se stále hašteří, dokonce se chápou silnějších slov. Rigo a Žina zplihle zastaví. Mohutná symbióza, která ještě před chvílí spoutávala jejich těla, zvolna opadá. Už nejsou jeden, ale dva. Osamoceni, opuštěni, zrazeni.

Na rohu ulice se zjeví Hyn. Žina přelétá pohledem mezi ním a Rigem. -Promiň, špitne po chvíli, která se zdála nekonečná. -S ním to funguje.

-Také se to naučíme, zaprotestuje Rigo.

Žina smutně zavrtí hlavou: -Sám tomu nevěříš. Promiň, zopakuje. Slova nic nezmohou. Smírně ho políbí na tvář a vydá se za Hynem.

-Aspoň si někdy vzpomeň! volá Rigo za vlnícími se vlasy a hýžděmi. Dívá se za ní, dokud zcela nezmizí. Pochopí, že je konec, a že se spletl – to není žena, kterou hledal.

Epilog

Rigo sklesle prodlévá na konci jedné životní eventuality, lehce vyčerpaný toužením, které se nestalo novým začátkem, nýbrž zklamáním. Ubírá se k domovu. Když mine galerii současného umění, cosi mu připomíná, ale v nekonečné prázdnotě myslí je těžké vystopovat co. Uvědomí si to až o kus dál. No samozřejmě! Stačí se jen vrátit tam, kde mu bylo dobře, kde jej pohánělo jasné vědomí poslání, kde přerušil svůj život čímsi malicherným! Přesněji: Byl mu přerušen nečekanou sychravinou, když se vypravil do galerie ukrást obraz. Nuže! Už zase má plán a v něm dostatek prostoru pro spočinutí. Radost se vrací do těla.

Jako každý jiný si koupí vstupenku u ženy na hranici důchodového věku, která s odumírající ženskostí bojuje přemírou dekorativních doplňků. Příliš dlouhý řetízek s přívěškem zvěrokruhu vystrčený z roláku a pohupující se u ochablých prsou. Barevně nesladěné kostěné náramky, které při pohybu chrastí, jako by lákaly zubatou. Na hrudi mohutná brož ze žlutého kovu s vyobrazením světce na růžovém pozadí. Na půdě galerie něco tak kontrastně neestetického. Rigo přemáhá chuť se otočit, zanechat vyjevenou ženu s lístkem v ruce, jen aby ji vytrhl z rutinního stereotypu galerie, který ji pomalu ale jistě uspává. Kdysi mohla být krásná.

Výstavní prostory zabírají tři sklepní místnosti. Je zde zcela sám. Převažují instalace, ale na stěnách visí i malůvky a fotky. Absolvuje expozici rychlostí průměrného návštěvníka rozhodnut odnést, co se mu nejméně zamlouvá. Posléze se vrátí do druhé místnosti. Ujistí se, že u stropu nejsou kamery, zkontroluje vchod, zda někdo nepři-

cháží. V bezpečí naprosté samoty sundá ze zdi kresbu s názvem „Klimbání“. Když si ji zasouvá do brašny, buší mu srdce silněji – ovšem není to nic v porovnání jako tehdy, když... ale, raději nevpomínat. Raději se vydá nejkratším směrem k východu. U pokladny pozdraví a je venku.

Rigo nevěří, jak to bylo celé prostinké, nicotné. Umělec možná bude soptit, nejspíš jen naoko, galerie je pojištěná, tak dostane zapláceno ve výši, jaké by na volném trhu nedosáhl. Ze skutku zbude trocha papírování, Akta, která jednou přijdou skartovat. A také krátká historka, která ovšem brzy omrzí a zapadne, protože je celkem nudná.

Kráčí ulicí, nenápadný jako všichni ostatní, kresbu v brašně. Pod nohama chodník. Po levé ruce silnici, po pravé galerii. Za sebou minulost – a před sebou? Jistě, před sebou most. Raději krátkodeché než žádné plány. Tak to přesně chtěl, mrštit dílko do řeky, smazat jeden význam, zlikvidovat jedno zkažené ztvárnění, očistit trochu svět. Uprostřed mostu zaloví v brašně, rozpřáhne se, ale pohyb nedokončí. Co když nepovedený obsah nezničí, ale naopak jej drzým činem podtrhne a zvýrazní?

Obsah

I. kapitola – jak Rigo ztratil a našel svobodnou vůli	4
II. kapitola – nauka o duchovnu	7
III. kapitola – vysoké/nízké	9
IV. kapitola – o velkolepé zteči bez vítězů a poražených	13
V. kapitola – symbolika a nahodilost	15
VI. kapitola – láska bolí	19
VII. kapitola – odcházení/objevování	22
VIII. kapitola – život v aktech	26
IX. kapitola – esoterika	30
X. kapitola – náladová	33
XI. kapitola – návštěva	38
XII. kapitola – námluvy	43
XIII. kapitola – zkouška	47
Epilog	49

edice původní česká próza, svazek 1

láska/drzost

vitja/baruch

obálka: enderk (<http://enderk.webnode.cz/>)

sazba/úprava/redakce: bozo.cz

Vydal: goliart o.s. a bozo.cz v roce 2011.

Vydání druhé.

ISBN 978-80-87536-04-9

Kniha je šířena zdarma ve formátech mobi, epub a pdf pod licencí Creative Commons. Dílo lze libovolně rozmnožovat, rozšiřovat, vystavovat při zachování původní podoby, pro nekomerční účely a s uvedením autora. Přesné znění licence zde: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/cz/>